

Justitiedepartementet
Ju.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: ju.L5@regeringskansliet.se
Ju2024/01558

Yttrande över betänkandet ”Ett ändamålsenligt samhällsskydd, vissa reformer av straff- och straffverkställighetslagstiftningen” (SOU 2024:48)

Hovrätten för Övre Norrland ser positivt på att det görs en översyn av straff- och straffverkställighetslagstiftningen i syfte att förstärka samhällsskyddet vid allvarlig brottslighet, minska återfallen i brott och öka tryggheten för brottsoffer. Hovrätten delar utredningens förslag och bedömningar i huvudsak men vill framhålla följande synpunkter.

Säkerhetsstraff

Hovrätten ser inte något hinder mot införandet av en ny tidsobestämd påföljd, säkerhetsstraff. Det rör sig visserligen om en ingripande påföljd som till stor del grundar sig på preventiva och riskbaserade bedömningar. Samtidigt innehåller förslaget garantier för rättssäkerhet och förutsebarhet genom bland annat regler om maximitid, kontinuerliga omprövningar av riskbedömningen och det föreslagna tillräcklighetsrekvisitet i 33 kap. 1 § första stycket brottsbalken. Sammantaget anser hovrätten att förslaget framstår som väl avvägt utifrån dess syfte.

Presumtion för undanröjande av skyddstillsyn vid allvarlig misskötsamhet

Enligt förslaget till ändring i 28 kap. 9 § brottsbalken får rätten besluta om annan åtgärd än undanröjande vid allvarlig misskötsamhet av en skyddstillsyn endast om det finns *synnerliga skäl*.

Hovrätten anmärker att de skäl som tas upp som exempel i författningskommentaren – skäl som enligt hovrätten framstår som

rimliga – till stor del motsvarar vad som i andra sammanhang anses utgöra *särskilda skäl* (jfr t.ex. 30 kap. 9 § andra stycket brottsbalken). Hovrätten föreslår därför att formuleringen ses över.

Alternativ till återfallsskärpning

Utredningen har föreslagit att fängelseminimum ska höjas till en månad, att alla som döms till fängelse ska omfattas av villkorlig frigivning, att prøvotiden ska förlängas och som huvudregel förenas med övervakning samt att villkorlig frigivning inte ska ske på nytt från ett reststraff som förklarats förverkat.

Hovrätten delar utredningens bedömning att dessa ändringar, tillsammans med föreslagna ändringar i bland annat 26 kap. 3 § brottsbalken, framstår som ett tillräckligt och klart mer ändamålsenligt sätt att skärpa återfallsregleringen än de alternativa lösningar som presenterats. Hovrätten ställer sig därför bakom utredningens huvudförslag i dess helhet.

Detta yttrande har beslutats av hovrättspresidenten Erik Sundström och hovrättsrådet Jonas Brodin efter föredragning av tf. hovrättsassessorerna Emma Lévy, Hampus Mörner, Cornelia Edblad och Sanna Nilsson Mulk.